

KDAJ SEM V STRESU?

Stres povzročajo: ljudje, sovrstniki, druge živali (plenilci – maček, beli dihur), neprimerni nastanitveni pogoji in prehrana ter bolezni.

Miši so v naravi plen, zato spretno prikrivajo znake bolečine ali bolezni. Že blage spremembe v njihovem obnašanju, apetitu in iztrebljanju so lahko pomemben znak, da je z vašim ljubljencem nekaj narobe.

Znaki stresa ali slabega počutja so: postanejo manj aktivne, manj jedo in hujšajo, imajo nenegovan kožuh, se ne zanimajo za okolico, se izolirajo od sostanovalcev, so zgrbljene in se nočejo premikati. Kadar je miš bolna ali v stresu se lahko pojavi rdeč izcedek iz oči in/ali nosu, ki ga imenujemo »krvave solze« in je izloček Harderjeve žleze in ni kri. Če lastnik opazi ta izcedek, je priporočeno, da miš pelje k veterinarju.

Nekatera urgentna stanja; priporočamo obisk pri veterinarju:

- oteženo dihanje
- driska, neješčnost
- ognojki, rane, krvavitev
- poškodbe (zlomi, zdrs kože z repa, padci z višine)
- živčni znaki

RAVNANJE Z MIŠJO

Z njo ravnamo nežno in mirno, brez hitrih gibov. Miš je nočna žival, zato se pred rokovanjem najprej prepričamo, da je budna. Pustimo ji, da sama pride k nam in nas spozna. Dvignemo jo lahko tako, da jo primemo za koren repa in jo damo na hrapavo površino. Mirno miš vajeno rokovanja lahko primemo z roko in namestimo v rahlo priprto dlan. Ko jo držimo, vedno pazimo, da nam ne pade ali skoči iz naročja. Če nas ugrizne, jo varno odložimo, kar običajno pomaga, da sprostí ugriz.

BOLEZNI, KI JIH LAHKO PRENAŠAM

Zoonoze so bolezni, ki se prenašajo iz živali na človeka

Dermatofitoza

Salmoneloza

Trakulji *Rodentolepis diminuta* in *R. nana*

Ukrepi:

Poskrbimo, da je miš zdrava, ob znakih bolezni pa jo nemudoma odpeljemo k veterinarju. Zdravljenje živali in razkuževanje opreme izvajamo po navodilih veterinarja. Preprečujemo tudi stik z drugimi (domačimi in divjimi) živalmi.

Avtorji:

Katarina Pavlin, Valentina Kubale,
Zlatko Golob, Jožko Račnik

Oblikoval:

Matic Čič, ALUO

Javni štipendijski, razvojni,
invalidski in preživninski
sklad Republike Slovenije

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Univerza v Ljubljani
Veterinarska fakulteta

KDO SEM?

MIŠ

(*Mus musculus domesticus*)

Pričakovana življenjska doba 1,5-2 leti

Telesna masa 20-63 g

Dolžina telesa 7,5-10 cm

Spolna zrelost 6-7 tednov

Brejest 19-21 dni

Število mladičev 6-12

Optimalna temp. okolja 18-30 °C

Zahtevnost/čas

Denar

Obiski veterinarja

S ČIM SE PREHRANJUJEM?

Miši so vsejede. Osnovna hrana so komercialno pripravljeni peleti za miši.

Priboljški, ki jih lahko ponudimo vsak dan (malo):

- zelenjava (brokoli, cvetača, buča maslenka, korenje, navadna zelena ...)
- sadje (jabolko, hruška, breskev, marelica, banana, borovnice, robida, melona ...)
- zelišča (bazilika, peteršilj, koriander, žajbelj)
- meso (perutnina, govedina, kunec), kuhano jajce,
- jogurt
- polnozrnat kruh, pasji briket (občasno)

Ker so nagnjene k debelosti, jim oreščke, semena, sir in komercialno pripravljene posladke ponudimo le redko.

Hrana, ki ni priporočljiva za miši:

- peške jabolka, citrusi, grozdje, rozine
- čebula, česen, pekoča hrana, rabarbara
- zelenjava in sadje z visoko vsebnostjo vode
- arašidi, oreh
- mleko, nekuhana jajca, žuželke z vrta
- hrana za hrčke
- čokolada, čips, sladkarije ...

KDO JE PRIMEREN LASTNIK?

Miši so zelo hitre in pogosto ugriznejo, še posebej, ko so v neznanem okolju, ali če z njimi rokuje nepoznana oseba. So zelo živahne, radovedne in imajo rade družbo sovrstnikov in lastnika.

Primeren lastnik je lahko vsak, ki je pozoren in ji nameni ustrezne bivalne pogoje, primerno prehrano in zdravstveno varstvo ter dovolj časa in denarja.

Potreben je tudi primeren prostor za namestitev kletke.

Kletko se čisti vsaj dvakrat tedensko oziroma po potrebi. Predvsem samci radi markirajo svoj teritorij, kar pusti značilen vonj. Dnevno potrebujejo svežo hrano in vodo ter tudi izpust iz kletke.

KAJ POTREBUJEM ...

Vertikalna kletka iz nerjavečega jekla ali stekla in s polnim dnom (*visoka, čim večja, police na različnih nivojih*) 60-160 €

Neprašen in globok nastilj (*žagovina, rezan papir, šota ali stelja iz koruznih storžev*) 5-10 €

Material za izgradnjo ležišča (*seno, mlet papir*) 3-5 €

Skrivališča (*vsaj eno za vsako žival*) 10-20 €

Igrala (*kolo za tek, tuneli, lestve, viseče mreže, lesene igrače za grizenje, veje*) 3-15 €

Transportni boks 15-20 €

Posoda za hrano 5-10 €

Napajalnik 5-10 €

Peletirana hrana za miši (za 1 kg) 5-10 €

Priboljški (*zelenjava, sadje*) 2-3 €

Skupni stroški 120-260 €

Mesečni vzdrževalni stroški 20-25 €

POPESTRITEV OKOLJA

Miši je najbolje nastaniti v paru ali skupinah, saj so zelo socialne živali. Združevanje samcev ni priporočljivo, saj so zelo teritorialni in pogosto pride do pretepov. V kletko jim namestimo skrivališča, tunele, viseče mreže, lestve, kolo za tek, igrače iz vej, lesa, sena, kartona ali papirja ter veje in debla, katere lahko grizejo. Rade raziskujejo, zato je priporočljivo, da se jim hrano raztrosi po delih kletke ali pa se uporabi igrače v katere se hrano skriva in se morajo miši potruditi, da pridejo do nje. Rade tudi kopljejo, zato naj bo nastilj globok. Izogibamo se neprimernim materialom (plastika, guma, sintetični materiali), ki bi jih lahko grizle in zaužile.

NEVARNOSTI

Iz dosega odstranimo nevarne predmete, strupene rastline in zavarujemo električne kable. Miš ob izpustu iz kletke neprestano nadzorujemo.

KOMUNIKACIJA

Miši za komuniciranje uporabljajo različne zvoke predvsem v območju ultrazvoka in telesno govoričo. Kadar so vesele in zadovoljne lahko šklepetajo z zobmi, včasih pa tudi večkrat zapored izbulijo oči in jih povrnejo nazaj v normalen položaj. Podobno lahko počno tudi, ko so v stresu. V tem primeru pogosto pride tudi do prekomernega negovanja dlake, predvsem s tačkami po glavi. Radovedna miš, ki je odkrila nov vonj, se postavi na zadnje noge, visoko dvigne glavo in ušesa obrne naprej. Ko se počutijo ogrožene, imajo ušesa obrnjena nazaj, v opozorilo mahajo z repom ali zavzamejo t.i. »boksarski položaj«.

Miši so nočno aktivne živali in lahko ponoči ustvarjajo precej hrupa, podnevi pa večinoma spijo, zato preden se podaš v nakup, dobro premisli, ali je izbira prava?

